

Тараненко Володимир Миколайович,

слухач магістратури
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ДИРЕКТОРА ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Під загальним визначенням директора слід розуміти посаду, керівника організації чи структурного підрозділу (колективу), яка призначається в порядку, передбаченому законодавством України та наділена організаційними та іншими повноваженнями відповідно до посадової інструкції. Відповідно до ст. 10 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» (далі – Закон) керівництво діяльністю Державного бюро розслідувань здійснює його Директор, який частину своїх повноважень реалізує спільно із першим заступником Директора Державного бюро розслідувань і заступником Директора Державного бюро розслідувань [1; 4].

Завдання Директора Державного бюро розслідувань (далі - Директора) полягає в тому, щоб організувати роботу очолюваного ним центрального органу виконавчої влади, що здійснює правоохоронну діяльність з метою запобігання, виявлення, припинення, розкриття та розслідування злочинів, віднесених до його компетенції. Для виконання цього завдання його наділено необхідними повноваженнями.

Директор, як і всі інші працівники Державного бюро розслідувань є представниками влади та діють від імені держави. Для представників влади за порушення встановлених норм під час виконання покладених на них функцій держави визначена юридична відповідальність, а саме: кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільно-правова та матеріальна. П. 1 ч. 1 ст. 12 Закону визначено види діянь, за які передбачена відповідальність Директора, зокрема за законність здійснюваних Державним бюро розслідувань оперативно-розшукових заходів, досудового розслідування, додержання прав і свобод людини і громадянина.

Повноваженням Директора є організація роботи Державного бюро розслідувань, а саме здійснення певних управлінських заходів з метою виконання покладених на Державне бюро розслідувань функцій, а також розробки, підготовки та проведення цих заходів, в тому числі визначає обов'язки першого заступника і заступників Директора Державного бюро розслідувань. Тобто, розподіляє обов'язки заступників, як правило визначаючи їх у формі розпорядчого документу (наказ, розпорядження).

Координація та контроль - це створення та використання Директором механізмів взаємного узгодження між центральним апаратом та територіальними органами, прямого контролю та стандартизації робочих процесів орга-

нів Державного бюро розслідувань з метою досягнення поставлених цілей та завдань органу[2].

Відповідно до ч. 1 ст. 9 Закону систему Державного бюро розслідувань складають центральний апарат, територіальні органи, спеціальні підрозділи, навчальні заклади та науково-дослідні установи. У складі Державного бюро розслідувань діють слідчі, оперативні та інші підрозділи. Організаційну структуру Державного бюро розслідувань затверджує Директор Державного бюро розслідувань за погодженням із Кабінетом Міністрів України. Відповідно до ч. 2 ст. 9 Закону гранична чисельність центрального апарату та територіальних управлінь Державного бюро розслідувань становить 1 тисяча 500 осіб. З метою раціонального використання кадрів, матеріально-технічних ресурсів, доцільності, криміногенного становища та з урахуванням інших чинників (наприклад географічного положення) Директор наділений повноваженнями затвердження структури та штатної чисельності центрального апарату та територіальних органів Державного бюро розслідувань та визначання відповідно до законодавства в межах граничної чисельності переліку посад у центральному апараті та територіальних органах Державного бюро розслідувань, що підлягають заміщенню особами рядового та начальницького складу, граничних спеціальних звань за цими посадами;

Одним з видів заохочення для представників влади є відзначення державними нагородами. Так, п.п. 6, 13-15 ч. 1 ст. 12 Закону Директор уповноважений:

1) вносити на розгляд Президента України подання про відзначення державними нагородами України осіб рядового та начальницького складу, державних службовців та інших працівників Державного бюро розслідувань, а також осіб, які сприяють у виконанні покладених на нього завдань;

2) затверджувати Положення про відомчі нагороди (медалі, нагрудні знаки, почесні грамоти тощо) для нагородження осіб рядового та начальницького складу, державних службовців та інших працівників Державного бюро розслідувань, а також осіб, які сприяють у виконанні покладених на нього завдань;

3) вирішувати питання про заохочення працівників Державного бюро розслідувань;

4) присвоювати у встановленому законодавством порядку ранги державних службовців працівникам Державного бюро розслідувань та спеціальні звання особам рядового і начальницького складу;

5) вносити на розгляд Президенту України подання про присвоєння спеціальних звань вищого начальницького складу Державного бюро розслідувань.

Як і будь-яка посадова особа Директор виконує організаційно-розпорядчі функції, реалізація яких здійснена через розпорядчі форми, які передбачені п. 8 ч. 1 ст. 12 Закону, а саме в межах встановлених повноважень можливістю видання наказів, розпоряджень та доручень, які є обов'язковими

для виконання працівниками Державного бюро розслідувань. Так, наприклад, прийняття Директором рішення про призначення та звільнення з посад працівників центрального апарату Державного бюро розслідувань, директорів та заступників директорів територіальних органів Державного бюро розслідувань та рішення про розподіл бюджетних коштів, головним розпорядником яких є Державне бюро розслідувань, що передбачено п.п. 9 -10 ч.1 ст. 12 Закону приймається у формі наказу. Затвердження звітів, планів, що входить до повноважень Директора відповідно до п. 10 - 11 ч. 1 ст. 12 Закону відбувається за допомогою його особистого підпису та за необхідності печаткою Державного бюро розслідувань встановленого зразка.

Відповідно до п. 12 ч.1 ст. 12 Закону - встановлення порядку реєстрації, оброблення, зберігання та знищення відповідно до законодавства отриманої Державним бюро розслідувань інформації; вжиття заходів із запобігання несанкціонованому доступу до інформації з обмеженим доступом, а також забезпечення додержання законодавства про доступ до публічної інформації, розпорядником якої є Державне бюро розслідувань покладено на Директора Державного бюро розслідувань. Вказаний порядок, як правило затверджується інструкцією, але у даному випадку, так як обов'язок покладено на Директора вказаний порядок може міститись у різних розпорядчих документах таких, як наказ або розпорядження.

Крім організаційно-розпорядчих функцій на Директора покладено також функцію представницьку. Так п. 16 ч. 1 ст. 12 Закону передбачено, що Директор представляє Державне бюро розслідувань у відносинах з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, а також органами іноземних держав, міжнародними організаціями тощо з метою виконання завдань, покладених на Державне бюро розслідувань[3].

Також законодавцем передбачено можливість бути присутнім Директору на засіданнях Верховної Ради України, її комітетів, тимчасових спеціальних та тимчасових слідчих комісій, а також брати участь з правом дорадчого голосу у засіданнях Кабінету Міністрів України, що забезпечує реалізацію принципу гласності органу Державного бюро розслідувань та можливості обговорення питань, які відносяться до їх компетенції.

П. 18 ч. 1 ст. 12 Закону обов'язок звітності про діяльності Державного бюро розслідувань покладено на Директора, а ч. 3 ст. 12 вказаного закону визначено критерії, які має містити звіт.

Передбачена п.19 ч. 1 ст. 12 Закону можливість самостійного надання Директором дозволу на використання коштів фонду спеціальних оперативно-розшукових та слідчих дій Державного бюро розслідувань, що дає можливість якісно проводити вказані процесуальні дії, використовувати їх по призначенню для забезпечення повного, всебічного та неупередженого досудового розслідування.

Право Директора в межах своєї компетенції особисто реалізовувати по-

вноваження Державного бюро розслідувань та здійснювати інші повноваження, передбачені Законом та іншими законами дає можливість якісно здійснювати покладені на Державне бюро розслідувань завдання.

Використані джерела:

1. Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12.11.2015 №794-VIII [Електронний ресурс] - Режим доступу:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/794-19>.
2. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Правознавство 2-ге вид. - Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2010. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: pidruchniki.com/16550616/pravo/vidi_yuridichnoyi_vidpovidalnosti.
3. Курс лекцій з дисципліни «Основи управління» [Електронний ресурс] - Режим доступу:http://studme.com.ua/1113071312672/menedzhment/koordinatsiya_kontrol_sisteme_menedzhmenta.htm.
4. Академічний тлумачний словник української мови [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://sum.in.ua>.

Токарчук Юлія Анатоліївна,
слухач магістратури
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

**АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС
НАЦІОНАЛЬНОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО БЮРО**

Антикорупційна реформа є одним з ключових реформаторських змін з часів Революції Гідності в Україні. Саме вона забезпечує ефективне проведення судової та правоохоронної реформи, є фундаментом для дотримання засад сучасної публічної адміністрації та інших пріоритетних напрямків державної політики. Здобутками сучасного періоду є налагоджена робота Національного антикорупційного бюро (далі – НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (далі – САП).

На сьогодні антикорупційні функції має значна кількість державних органів. У зв'язку з цим, актуальним є визначення змісту адміністративно-правового статусу Національного антикорупційного бюро України.

Національне антикорупційне бюро України є юридичною особою публічного права, має печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, виступає зовнішньо відокремленим, наділеним адміністративною правосуб'єктністю учасником суспільних відносин та функціонує в системі адміністративного права як її елемент [1].

Фуглевич К. А. пропонує під адміністративно-правовим статусом Національного антикорупційного бюро розуміти комплекс адміністративних прав і обов'язків наданих бюро для виконання ним діяльності пов'язаної з практичним здійсненням заходів, які спрямовані на виконання антикорупційної по-